

РЕЦЕНЗІЯ

на дисертаційну роботу Сакалюк Олександри Володимирівни
на здобуття наукового ступеня доктора філософії
«Обґрунтування профілактики порушень у кістковій та травній
системах щурів при гіпотиреозі»
за спеціальністю 091 – Біологія

Дисертація Сакалюк О.В. на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 – біологія, присвячена дослідженню щодо механізмів розвитку порушень у кістковій тканині та травному тракті лабораторних щурів при експериментально індукованому гіпотиреозі, а також застосуванню мінерало-вітамінного комплексу у якості профілактичного засобу, який усуває негативні наслідки гіпотиреозу.

Актуальність дослідження обумовлена тим, що гіпотиреоз займає одне з провідних місць у структурі ендокринної патології. Незважаючи на те, ще недостатньо вивчено вплив дефіциту гормонів щитоподібної залози на стан кісткової системи та шлунково-кишковий тракт, також відсутні дієві засоби негормональної корекції наслідків гіпотиреозу.

Дисертація викладена українською мовою на 164 сторінках друкованого тексту. Ілюстрована 37 таблицями і 4 рисунками.

Складається з наступних розділів: «Вступ», «Огляд літератури – Розділ 1», «Матеріал, об'єкти та методи дослідження – Розділ 2», «Результати дослідження – Розділ 3», «Аналіз та узагальнення отриманих результатів – Розділ 4» «Висновки», «Список використаних літературних джерел».

В роботі містяться посилання на 190 джерел вітчизняної та зарубіжної літератури.

Структура роботи в цілому відповідає загальній схемі побудови дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

Науковий рівень дисертації та наукових публікацій відповідають вимогам ДАК України, встановлених для здобувачів наукового ступеня доктора філософії. За темою дисертації опубліковано 11 наукових робіт, з них три статті в наукових фахових виданнях, рекомендованих МОН України, одна Web of Science, одна – Scopus, п'ять тез доповідей в матеріалах конференцій, одно свідоцтво про реєстрацію авторського права на твір

Новизна представлених експериментальних результатів проведених досліджень та їх наукова обґрунтованість.

В роботі поглиблена відома схема патогенезу розвитку остеодистрофії, яка розвивається на тлі дефіциту йодованих гормонів щитоподібної залози. Вперше показано в експерименті на щурах послаблення неспецифічної резистентності організму в цілому, і окремих систем, при гіпотиреозі, порушення антиоксидантно-прооксидантної системи в кістковій тканині, пригнічення всмоктування кальцію у слизовій оболонці тонкої кишки, активація процесів резорбції кальцію у кістковій тканині.

Обґрунтовано склад вітамінно-мінерального комплексу і експериментально доведено ефективність його застосування у якості профілактичного засобу, що запобігає порушенням у кістковій системі і організму в цілому при розвитку тиреоїдної недостатності.

Оцінка рівня виконання поставленого наукового завдання та оволодіння здобувачем методологією наукової діяльності.

Структура роботи в цілому відповідає загальній схемі побудови дисертацій та вимогам ДАК України до дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії.

За результатами наукового дослідження розроблена «Схема патогенезу розвитку остеодистрофії та тлі тиреоїдної недостатності», яка розкриває деякі механізми розвитку патологічних перетворень у кістковій тканині при гіпотиреозі.

Однак в ході рецензування роботи виникли зауваження щодо оформлення рукопису та його змісту. Було виявлено ряд технічних недоліків та помилок.

1. По тексту роботи виявлені численні синтаксичні помилки (зайві коми, відсутність розділових знаків), неузгодження відмінків, стилістично та граматично некоректні ділянки тексту. Значна кількість невдалих, неузгоджених виразів.
2. Запропонований вітамінно-мінеральний комплекс можна назвати профілактичним тільки тоді, коли дослідження це доведуть, тому у формулювання мети, завдань, новизні, назві деяких таблиць (3.19; 3.21-3.31) застосування терміну «профілактичний комплекс», недоречно. Формулювання «профілактичний комплекс» - це жаргонізм. Комплекс, який застосовують з ціллю профілактики розвитку
3. Не обгрунтовано робити «заключення» (с. 3; с. 76) що паратгормон, саме він, запускає резорбцію кісткової тканини на тлі гіпотиреозу (немає доказів). Може бути тільки припущення.
4. У розділі Матеріали та методи не показані ті особливості і завдання, які необхідно було вирішити при проведенні кожної серії дослідів: першої, другої та третьої. Бажано підкреслити необхідність і ціль проведення різних серій досліджень.
5. В розділі 3.1.2. **отримано ключові особливості обміну речовин** при гіпотиреозі, а саме показано, що рівень всмоктування кальцію у ізольованому відрізку кишечника зменшується, майже, на 30 %. Але немає ні таблиці, ні графічного відображення.
6. На с.122, наприкінці розділу 3.3, вказується, що при застосуванні вітамінно-мінерального комплексу вдалось нормалізувати всмоктування кальцію у тонкій кишці, але доказів цього твердження у роботі не знайдено, що впливає на всі інші висновки цього розділу. Ця ж теза висловлюється і на с. 132 в розділі «Аналіз та узагальнення ...».
7. У Висновках занадто скрупульозно відмічені наслідки розвитку гіпотиреозу, але недостатньо відображено ефективність застосування вітамінно-мінерального комплексу з ціллю профілактики порушень при гіпотиреозі.

Загальний висновок.

Дисертаційна робота Сакалюк О.В. є повним та закінченим дослідженням. Всі завдання вирішені, висновки зроблені, тому після редагування тексту дисертація на здобуття доктора філософії може бути допущена до захисту. Здобувач заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 091 – біологія.

Рецензент

к.б.н., доцент, доцент кафедри
фізіології, здоров'я і безпеки людини
та природничої освіти

Гладкій Тетяна Володимирівна

Підпис засвідчую.

Проректор з науково-педагогічної роботи

ОНУ імені І. І. Мечникова

к.б.н., доцент

Олександр Запорожченко